

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Навчально-науковий інститут економіки
Факультет менеджменту
Кафедра менеджменту

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
кваліфікаційної роботи ступеня бакалавра

студентки Бутенко Владислави Володимирівни

академічної групи 073-19з-1

спеціальності 073 Менеджмент

на тему Забезпечення конкурентоспроможності підприємства, яке функціонує у непередбачуваних умовах (за матеріалами ТОВ «Старокостянтинівський ОЕЗ»)

Керівник кваліфікаційної роботи	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
	Амоша О.І.			
Рецензент				
Нормоконтролер	Амоша О.І.			

Дніпро
2023

ЗАТВЕРДЖЕНО:

завідувач кафедри менеджменту

_____ Швець В.Я.

(підпис)

« 24 » квітня 2023 року

**ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеня бакалавра**

студентці Бутенко В.В. академічної групи 073-19з-1

спеціальності 073 Менеджмент

на тему Забезпечення конкурентоспроможності підприємства, яке функціонує у непередбачуваних умовах (за матеріалами ТОВ «Старокостянтинівський ОЕЗ»)

затверджену наказом ректора НТУ «Дніпровська політехніка» від 02 травня 2023 р.
№ 315-с

Розділ	Зміст	Термін виконання
Теоретичний	Теоретико-методичні засади управління конкурентоспроможністю підприємства	24.04.2023 р. – 09.05.2023 р.
Аналітичний	Характеристика діяльності та дослідження конкурентоспроможності ТОВ «Старокостянтинівський ОЕЗ»	10.05.2023 р. – 29.05.2023 р.
Рекомендаційний	Обґрунтування інноваційно-інвестиційного напрямку забезпечення конкурентоспроможності підприємства	30.05.2023 р. – 15.06.2023 р.

Завдання видано

_____ Амоша О.І.

(підпис керівника)

Дата видачі « 24 » квітня 2023 року

Дата подання до екзаменаційної комісії « 19 » червня 2023 року

Прийнято до виконання

_____ Бутенко В.В.

(підпис студента)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи бакалавра

студентки групи 073-19з-1

НТУ «Дніпровська політехніка»

Бутенко Владислава Володимирівна

на тему: Забезпечення конкурентоспроможності підприємства, яке функціонує у непередбачуваних умовах (за матеріалами ТОВ «Старокостянтинівський ОЕЗ»)

КЛЮЧОВІ СЛОВА: КОНКУРЕНЦІЯ, ПРОДУКЦІЯ, ПОКАЗНИК, МЕТОД ОЦІНКИ, УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ, СТРАТЕГІЇ

Структура роботи: 90 сторінок комп'ютерного тексту; 9 рисунків; 41 таблиць; 47 джерел посилання.

Об'єкт розроблення – процес забезпечення конкурентоспроможності підприємства, яке функціонує у непередбачуваних умовах.

Мета роботи – теоретичне обґрунтування та розробка практичних рекомендацій щодо забезпечення конкурентоспроможності підприємства, яке функціонує у непередбачуваних умовах.

Основні результати кваліфікаційної роботи бакалавра полягають у такому: розглянуто сутність, значення і зміст процесу управління конкурентоспроможністю підприємства; проведено аналіз зовнішнього та внутрішнього конкурентного середовища підприємства; проведено аналіз фінансово-економічних показників компанії ТОВ «Старокостянтинівський ОЕЗ»; виявлено можливості покращення конкурентоспроможності та фінансово-господарської діяльності; розроблено проєкт для удосконалення інвестиційно-інноваційної діяльності та конкурентоспроможності ТОВ «Старокостянтинівський ОЕЗ».

Методи дослідження – методи економічного обґрунтування, систематизації та узагальнення (для вироблення рекомендацій та пропозицій щодо формування організаційно-економічних механізмів в умовах сучасного середовища), економічної статистики (розрахунок показників діяльності ТОВ «Старокостянтинівський ОЕЗ»), структурно-логічного аналізу (розробка методів та показників для формування економічних механізмів).

Результати кваліфікаційної роботи бакалавра рекомендовано для використання на виробничих підприємствах, які спеціалізуються на виробництві олій та продуктів їх переробки.

Сфера застосування – при обґрунтуванні ефективності рішень при забезпеченні конкурентоспроможності підприємства, яке функціонує у непередбачуваних умовах.

Економічна ефективність запропонованих заходів – відношення дисконтованого грошового потоку на кінець 2023 р. до суми акумульованого грошового потоку на кінець 2024 р. дорівнює 1,9 року, що свідчить на користь високої ефективності проєкту.

Значимість роботи – рекомендації щодо розширення асортименту продукції для забезпечення високого рівня конкурентоспроможності підприємства, яке працює в непередбачуваних умовах.

ABSTRACT

of qualification paper for the Bachelor's degree
by the student of the academic group 073-193-1
Dnipro University of Technology
Butenko Vladyslava

Title: Provision of competitiveness of an enterprise that operates in unpredictable conditions (based on the materials of LLC "Starokostyantynivskiyi OEZ")

COMPETITION, PRODUCTS, INDICATOR, EVALUATION METHOD, COMPETITIVENESS MANAGEMENT, STRATEGIES

Structure: 90 of pages of computer text; 9 of figures; 41 of tables; 47 of reference sources.

Object of development is the process of ensuring the competitiveness of an enterprise that operates in unpredictable conditions.

The main findings of the qualification paper for the Bachelor's degree are as follows: theoretical substantiation and development of practical recommendations to ensure the competitiveness of the enterprise, which operates in unpredictable conditions.

The main results of the bachelor's qualification work are as follows: the essence, significance and content of the process of managing the competitiveness of an enterprise are considered; analysis of the external and internal competitive environment of the enterprise; analysis of financial and economic indicators of LLC "Starokostyantynivskiyi OEZ" was carried out; identified opportunities to improve competitiveness and financial and economic activities; a project was developed to improve the investment and innovation activity and competitiveness of LLC "Starokostyantynivskiyi OEZ".

Research methods – methods of economic justification, systematization and generalization (to develop recommendations and proposals for the formation of organizational and economic mechanisms in the conditions of the modern environment), economic statistics (calculation of performance indicators of LLC "Starokostyantynivskiyi OEZ"), structural and logical analysis (development of methods and indicators for the formation of economic mechanisms).

The findings of the qualification work of the bachelor are recommended for use in production plants specializing in the production of oils and their products.

Application – when justifying the effectiveness of decisions while ensuring the competitiveness of an enterprise that operates in unpredictable conditions.

Financial viability of the proposed measures – discounted cash flow ratio at the end of 2023 to the amount of accumulated cash flow at the end of 2024 equal to 1.9 years, which testifies to the high efficiency of the project.

The value of the research – recommendations for expanding the range of products to ensure a high level of competitiveness of the enterprise, which operates in unpredictable conditions.

ЗМІСТ

Вступ	4
1 Теоретико-методичні засади управління конкурентоспроможністю підприємства	7
1.1 Сутність, значення і зміст процесу управління конкурентоспроможністю підприємства	7
1.2 Сучасні концепції управління конкурентоспроможністю підприємства	15
1.3 Стратегії інноваційно-інвестиційного забезпечення конкурентоспроможності підприємства	27
2 Характеристика діяльності та дослідження конкурентоспроможності ТОВ «Старокостянтинівський ОЕЗ»	34
2.1 Загальна характеристика підприємства ТОВ «Старокостянтинівський ОЕЗ»	34
2.2 Аналіз зовнішнього та внутрішнього конкурентного середовища ТОВ «Старокостянтинівський ОЕЗ»	36
2.3 Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства ТОВ «Старокостянтинівський ОЕЗ»	53
3 Обґрунтування інноваційно-інвестиційного напрямку забезпечення конкурентоспроможності підприємства	67
3.1 Опис проєкту з удосконалення інвестиційно-інноваційної діяльності ТОВ «Старокостянтинівський ОЕЗ»	67
3.2 Економічне обґрунтування доцільності впровадження проєкту	70
3.3 Пропозиції з реалізації запропонованого проєкту та оцінка його ефективності в забезпеченні конкурентоспроможності підприємства	78
Висновки	82
Перелік джерел посилання	88

ВСТУП

Актуальність теми кваліфікаційної роботи ступеня бакалавра полягає у тому, що однією з найважливіших проблем на сучасному етапі розвитку підприємств є їх конкурентоспроможність. Конкуренція існує між усіма компаніями в межах цільової групи (спільноти) та між компаніями, які продають товари з однаковою метою або використовують подібні об'єкти для задоволення потреби, як процес, за допомогою якого компанії керують своєю конкурентною перевагою або перевагою керованого об'єкта для досягнення певної мети. Конкуренція є інтуїтивною, несвідомою у тваринному світі за територію, житло, їжу тощо, і свідомою, коли люди керують процесами для досягнення своїх цілей на ринках творчої діяльності, інтелектуальної власності, спортивних змагань, освіти, медичних та інших послуг, споживчих товарів, капіталу, інновацій, нерухомості тощо. Актуальність обраної теми полягає в тому, що грамотне, обґрунтоване рішення та правильно сформована конкурентна стратегія допоможуть підприємству реалізуватися у ринковому середовищі, адаптуватися до нього та стати і залишатися лідером на ринку протягом тривалого часу.

Зокрема, компаніям необхідно знати, як аналізувати зовнішнє та внутрішнє конкурентне середовище, підбирати стратегію підвищення конкурентоспроможності, розробляти ефективний комплекс маркетингу та менеджменту, аналізувати фінансово-господарську діяльність підприємства. Таким чином, суть підвищення конкурентоспроможності полягає в пошуку рішень, спрямованих на задоволення потреб споживачів і на отримання у них переваг в порівнянні з конкурентами за допомогою спеціальних ринкових заходів.

Розробка конкурентної стратегії підприємства є найважливішим аспектом стратегічного управління. Під конкурентною стратегією підприємства слід розуміти сукупність принципів, що стосуються діяльності підприємства та його взаємовідносин із зовнішнім і внутрішнім світом,

довгострокових цілей підприємства, а також відповідних рішень щодо вибору засобів досягнення цих цілей і спрямованості господарської діяльності.

Мета кваліфікаційної роботи – теоретичне обґрунтування та розробка практичних рекомендацій щодо забезпечення конкурентоспроможності підприємства, яке функціонує у непередбачуваних умовах.

Об’єкт розроблення – процес забезпечення конкурентоспроможності підприємства, яке функціонує у непередбачуваних умовах.

Предмет розроблення – теоретичні, методичні та практичні підходи до забезпечення конкурентоспроможності підприємства ТОВ «Старокостянтинівський ОЕЗ», яке функціонує у непередбачуваних умовах.

Для вирішення і досягнення поставленої мети в кваліфікаційній роботі були вирішені такі **завдання**:

- розглянуто сутність, значення і зміст процесу управління конкурентоспроможністю підприємства;

- проаналізовано сучасні концепції управління конкурентоспроможністю підприємства;

- досліджено стратегії інноваційно-інвестиційного забезпечення конкурентоспроможності підприємства;

- надано загальну характеристику ТОВ «Старокостянтинівський ОЕЗ»;

- проведено аналіз зовнішнього та внутрішнього конкурентного середовища підприємства;

- проведено аналіз фінансово-економічних показників компанії ТОВ «Старокостянтинівський ОЕЗ»;

- виявлено можливості покращення конкурентоспроможності та фінансово-господарської діяльності;

- розроблено проект для удосконалення інвестиційно-інноваційної діяльності та конкурентоспроможності ТОВ «Старокостянтинівський ОЕЗ»;

- розраховано економічний ефект від запропонованих рішень;

Вирішення поставлених завдань у кваліфікаційній роботі здійснювалось за допомогою таких **методів дослідження**: порівняння, балансовий, графічний, математико-економічний та інші методи економічного обґрунтування, систематизації та узагальнення (для вироблення рекомендацій та пропозицій щодо формування організаційно-економічних механізмів в умовах сучасного середовища), економічної статистики (розрахунок показників діяльності ТОВ «Старокостянтинівський ОЕЗ»), структурно-логічного аналізу (розробка методів та показників для формування економічних механізмів).

Практична значущість одержаних результатів полягає в удосконаленні конкурентної стратегії шляхом розширення асортименту підприємства, що дозволить отримати чистий грошовий потік на кінець 2024 р. – 18587 тис. грн., у 2028 р. – 59077 тис. грн., чистий прибуток у 2024 р. дорівнюватиме 8143 тис. грн., у 2028 р. – 37596 тис. грн. Відношення дисконтованого грошового потоку на кінець 2023 р. до суми акумульованого грошового потоку на кінець 2024 р. дорівнює 1,9 року, що свідчить на користь високої ефективності проєкту.

За результатами кваліфікаційної роботи було опубліковано тези за участю в III Міжнародній науково-практичній конференції «СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА, ТОРГІВЛІ ТА БІРЖОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»: «ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА, ЯКЕ ФУНКЦІОНУЄ У НЕПЕРЕДБАЧУВАНИХ УМОВАХ» [1].